

ขิง



ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Zingiber officinale* Roscoe

ชื่อวงศ์ : Zingiberaceae

ชื่ออื่น ๆ : ขิงแกลง ขิงแดง ขิงเผือก สะเอ

ถิ่นกำเนิดขิง

ได้มีผู้นำไปจำหน่ายในประเทศแถบทะเลเมดิเตอร์เรเนียน มีชื่อภาษาสันสกฤตว่า “Singsbera” พวกกรีกและลาติน เรียกว่า “Zingiber” ซึ่งคำนี้ปัจจุบันคือ ชื่อสกุล (Genus) ของขิง เชื่อว่าแหล่งกำเนิดของขิงน่าจะมาจากประเทศในบริเวณเอเชียอาคเนย์ ปัจจุบันขิงเป็นพืชที่ปลูกมากในประเทศอินเดีย ญี่ปุ่น เกาหลี และประเทศในบริเวณอาคเนย์ ปัจจุบันแหล่งผลิตที่สำคัญในประเทศไทย ได้แก่ เชียงราย พะเยา เลย เพชรบูรณ์ และศรีสะเกษ

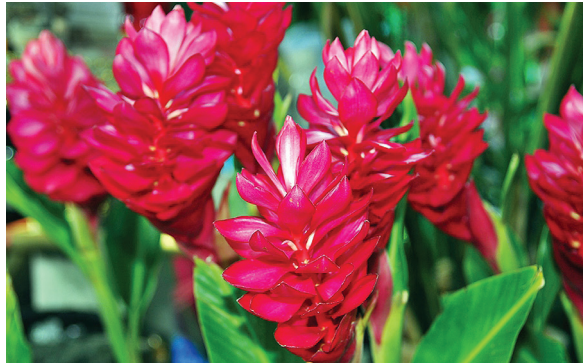
ลักษณะทางพฤกษศาสตร์

ชิงเป็นพืชล้มลุก มีลำต้นแท้ที่อยู่ใต้ดินลักษณะเป็นเหง้า นิยมเรียกกันว่าแฉ่งชิง หรือหัวชิง มีลักษณะเป็นแท่งสั้นแตกแขนงออกเป็นแฉ่งย่อยรูปร่างเหมือนฝ่ามือ ประกอบด้วยแฉ่งเล็ก ๆ คล้ายนิ้วมือ รสชาติหวานเผ็ดร้อน เหง้าหรือลำต้นแท้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ข้ามฤดูหรือหลายฤดู ซึ่งต่างจากลำต้นเทียมเหนือดินที่มีอายุอยู่ได้เพียงฤดูเดียว หรือประมาณ 8-12 เดือน

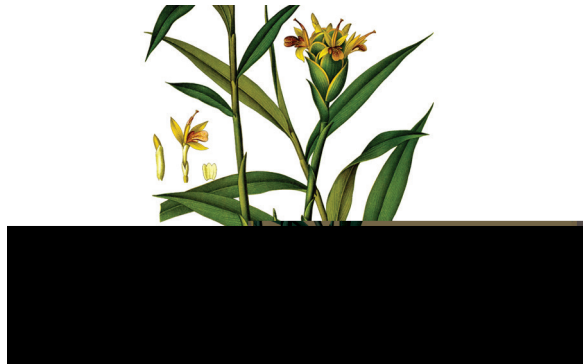
ลักษณะใบ ใบและกาบใบเป็นส่วนหนึ่งของลำต้นเทียมที่แทงออกจากเหง้าหรือลำต้นใต้ดิน ใบเป็นใบเลี้ยงเดี่ยว ลักษณะคล้ายดอกเกลี้ยง ๆ ยาวประมาณ 15-17 เซนติเมตร กว้างประมาณ 1.8-3 เซนติเมตร ใบออกเรียงสลับกันเป็นสองแถว หลังใบห่อจับเป็นรูปร่างน้ำใบส่วนยอดชันตั้งตรง ใบล่างโค้งพับลงด้านล่าง ขอบใบเรียบ ปลายใบสอบเรียวแหลมมีเส้นกลางใบมองเห็นอย่างชัดเจน โคนใบสอบแคบ และจะเป็นกาบหุ้มลำต้นเทียม มีสีเขียวเข้ม มีขนเล็ก ๆ ขึ้นตามใบ



ลักษณะดอก ชิงเป็นพืชที่ไม่ค่อยออกดอกหรือติดเมล็ดมากนัก จะพบบ้างบางสายพันธุ์และสภาพแวดล้อมที่ปลูก โดยชิงจะออกดอกเป็นช่อ แทงขึ้นมาจากเหง้า มีก้านช่อยาวประมาณ 15-25 เซนติเมตร ช่อดอกมีลักษณะเป็นกาบ ประกอบด้วยดอก และกลีบดอกจำนวนมาก ยาวประมาณ 4-7 เซนติเมตร กลีบดอกมีสีเหลืองแกมเขียว เมื่อดอกบานมีสีแดงสด



ส่วนที่ใช้ประโยชน์ : ทั้งต้น



สารสำคัญ

ในเหง้าขิง มีน้ำมันหอมระเหยอยู่ประมาณ 1-3% ประกอบด้วยสารที่สำคัญ คือ ซิงจิเบอร์อิน (Zingiberene) ซิงจิเบอร์อล (zingiberol) ไบซาโบลีน (bisabolene) และแคมเฟน (Camphene) นอกจากนี้ในเหง้ายังมี น้ำมันชัน (oleo-resin) ในปริมาณสูง ซึ่งเป็นส่วนที่ทำให้ขิงมีกลิ่นฉุน และมีรสเผ็ด ส่วนประกอบสำคัญในน้ำมันขิง ได้แก่ จินเจอร์อล (gingerol) โชกาออล (shogaol) ซิงเจอร์อน (zingerone) และขิงยังมีสารประกอบฟีนอล (phenolic compounds) ที่มีคุณสมบัติเป็นสารกันบูด (preservative) และกันหืน (antioxidant)

สรรพคุณ

ขิงเป็นพืชรสเผ็ดอุ่น มีฤทธิ์แก้หวัดเย็น ขับเหงื่อ บำรุงกระเพาะ แก้อาการคลื่นไส้ อาเจียน ลดคลอเลสเทอรอลที่สะสมในตับและเส้นเลือด

เหง้า เหง้าขิงแก่ทั้งสดและแห้ง รสหวานเผ็ดร้อน ช่วยขับลม แก้ท้องอืด ท้องเฟ้อ เสียดท้อง อาหารไม่ย่อยปวดเกร็งช่องท้อง ช่วยขับลม ขับเหงื่อ ขับเสมหะ แก้อาการคลื่นไส้ อาเจียนจากการเมาเรือ เมารถ และหลังการผ่าตัด บรรเทาอาการท้องเสีย ช่วยกระตุ้นความอยากอาหาร รักษาอาการหวัด รักษาอาการปวดศีรษะเนื่องจากไมเกรน และรักษาอาการปวดข้อ ปวดกล้ามเนื้อ ช่วยฆ่าพยาธิ แก้ปากคอกเปียก แก้ท้องผูก และลดความดัน เป็นยาบำรุงธาตุไฟ รักษากระดูกไม่สมำเสมอหรือมาน้อยกว่าปกติ บรรเทาอาการปวดประจำเดือน และขับน้ำคาวปลาในหญิงหลังคลอดบุตร

ต้น รสเผ็ดร้อน ช่วยขับลม แก้จุกเสียดแน่นเฟ้อ แก้นิ่ว แก้กอเปื่อย ช่วยย่อยอาหาร ฆ่าพยาธิ แก้โรคตา แก้บิด แก้ลมป่วง แก้ท้องร่วง แก้อาเจียน บำรุงธาตุไฟ

ใบ รสเผ็ดร้อน บำรุงกำเดา แก้ฟกช้ำ แก้นิ่ว แก้ขัดปัสสาวะ แก้โรคตา ฆ่าพยาธิ ขับผายลม แก้นิ่ว แก้กอเปื่อย ช่วยย่อยอาหาร ขับลมในลำไส้ แก้ขัดปัสสาวะ บำรุงไฟธาตุ

ดอก รสฝาดร้อน ทำให้รู้สึกชุ่มชื้นแก้โรคประสาทซึ่งทำให้ใจชุ่มมัว ช่วยย่อยอาหาร แก้ขัดปัสสาวะ แก้โรคตาแฉะ ฆ่าพยาธิ ช่วยย่อยอาหาร แก้กอเปื่อย แก้นิ่ว แก้ขัดเบา แก้บิด แก้ขัดบำรุงไฟธาตุ

ราก รสหวานเผ็ดร้อนขม ขับลม ฆ่าพยาธิ แก้แน่น เจริญอาหาร แก้ลม แก้เสมหะ แก้บิด ช่วยเจริญอาหาร

ผล รสหวานเผ็ด เป็นยาอายุวัฒนะ รักษาอาการไข้ บำรุงน้ำนม แก้ไข้ แก้กอแห้ง เจ็บคอ แก่ตาฟาง

แก่น ฝนทำยาแก้คัน

นอกจากนั้น น้ำมันหอมระเหยจากขิง ยังช่วยบรรเทาอาการเหนื่อยล้าของจิตใจโดยจะทำให้เกิดอาการตื่นตัว และรู้สึกอบอุ่น ช่วยเพิ่มความจำ กระตุ้นการไหลเวียนเลือด บรรเทาอาการปวดรูมาตอยด์ ปวดกล้ามเนื้อ และเคล็ดขัดยอก

การปลูก

1. ฤดูเพาะปลูก ปลูกได้ดีในช่วงต้นฤดูฝน ระหว่างเดือนเมษายน-พฤษภาคมของทุกปี จะเป็นขิงแก่ จะเก็บเกี่ยวได้ประมาณเดือนมกราคม-กุมภาพันธ์ (อายุ 10-12 เดือน)

2. การเตรียมพื้นที่ ระบบแวดล้อมที่ห่างจากเกษตรเคมีหากหลีกเลี่ยงจากแปลงปลูกเคมีไม่ได้ ทำแนวป้องกัน เช่น ชั้นที่ 1 ปลูกหญ้าเนเปียร์ ชั้นที่ 2 ปลูกกล้วย หรือปลูกไผ่เป็นแนว หรือปลูกพืชที่ใช้ประโยชน์ได้

3. การเตรียมดิน

3.1 ตรวจสอบเช็คดิน

- สารพิษตกค้าง
- โลหะหนัก อาทิเช่น สารหนู ทองแดง ตะกั่ว แคดเมียม
- ตรวจสอบเช็คชนิดของดิน
- ตรวจสอบวัดค่าความเป็นกรด-ด่าง (PH)

3.2 ตรวจสอบธาตุอาหาร

การเตรียมดินปลูกจึงจำเป็นต้องไถพรวน เพื่อให้ดินร่วนซุยขึ้น ถ้าเป็นพื้นที่ที่มีวัชพืชมากและหน้าดินแข็งควรไถพรวนไม่น้อยกว่า 2 ครั้ง คือ ไถตะ เพื่อกำจัดวัชพืชและเปิดหน้าดินให้ร่วนซุย แล้วตากดินไว้ 1-2 สัปดาห์ เพื่อทำลายไข่แมลง เชื้อโรคในดิน และไถแปร อย่างน้อย 2 รอบ เพื่อให้ดินฟูร่วนซุย



4. การเตรียมพันธุ์ พันธุ์ที่นิยมปลูกในปัจจุบัน ได้แก่

4.1 ชิงไทย เช่น ชิงขาว ชิงมาเลย์ ชิงไทย ชิงเผ็ด ชิงเล็ก หรือชิงดำ ฯลฯ มีลักษณะที่เห็นชัดคือ มีข้อถี่ แฉงชิงมีขนาดเล็กและสั้น แฉงเปียดชิดกันมาก มีเสี้ยนมาก รสชาติค่อนข้างเผ็ด เมื่อบอกเปลือก ออกด้านในมีสีน้ำเงินหรือน้ำเงินปนเขียว ตาบนแฉงมีลักษณะแหลม ปลายใบแหลม การแตกกอดี นิยมใช้ทำยาสมุนไพรและทำชิงแห้ง เพราะให้น้ำหนักดีกว่าชิงใหญ่

4.2 ชิงใหญ่ ชิงหยวกหรือชิงขาว มีลักษณะคือ มีข้อห่าง แฉงชิงมีขนาดใหญ่ ไม่เปียดและชิงกัน เนื้อละเอียดมีเสี้ยนน้อยจนถึง ไม่มีเสี้ยน รสเผ็ดน้อย เมื่อบอกเปลือกออกเนื้อในไม่มีสี หรือมีสีเหลือง เรื่อ ๆ แฉงมีลักษณะกลมมน ปลายใบป้านและมีความสูงมากกว่าชิงเล็ก เหมาะสำหรับรับประทานเป็นชิงอ่อนหรือชิงดอง ชิงโดยทั่วไปในท้องตลาด มักจะเป็นชิงชนิดนี้ ก่อนนำไปปลูกควรแช่หัวพันธุ์ในเชื้อราไตรโคเดอร์มา แล้วนำไปฝังให้แห้งก่อนนำไปปลูก (หัวพันธุ์อินทรีย์)



5. การเตรียมแปลง การเตรียมแปลงปลูก มีดังนี้

5.1 หลังจากไถพื้นที่แล้ว ปรับพื้นที่วัตรระดับน้ำ เพื่อหาระดับการลาดเทของพื้นที่หาทิศทางการไหลของน้ำ ไม่ให้น้ำท่วมขังแปลง



5.2 แปลงปลูกสภาพยกสันร่อง หรือยกแปลงให้สูงจากระดับดินเดิม 40-50 เซนติเมตร แปลงกว้าง 120 เซนติเมตร (ปลูกสลับฟันปลาได้ 2 แถว) ระหว่างแปลงควรห่างกันอย่างน้อย 80 เซนติเมตร-1 เมตร เพื่อให้มีร่องระบายน้ำได้ดี หรือยกร่องเหมือนปลุกมันสำปะหลัง แต่สันแปลงควรกว้าง 80 เซนติเมตร (ปลูกได้ 1 แถว) การยกแปลงสูงเพื่อลดการดูดสารโลหะหนักของรากพืช การดูดอาหารของรากพืชจะอยู่ที่ความลึกประมาณ 30-50 เซนติเมตร



5.3 การใส่อินทรีย์วัตถุในแปลงปลูก อินทรีย์วัตถุทุกชนิด ต้องตรวจเช็คสารพิษตกค้างในอินทรีย์วัตถุทุกชนิดก่อนการหมัก และหลังการหมัก อินทรีย์วัตถุหมักอย่างน้อย 3 เดือน หรือ 90 วัน ประกอบไปด้วย มูลวัว แกลบดิบ ขุยมะพร้าว เศษใบไม้หรืออินทรีย์วัตถุในท้องถิ่น ในอัตราสัดส่วน 1:1 ต่อตารางเมตร และใส่ ฮิว่มัสธรรมชาติ เพื่อให้ดินร่วนซุย เพิ่มประสิทธิภาพให้กับรากพืช รากพืชนำไปใช้ในการสร้างหัวแล้วใช้รถพรวนดินผสมคลุกเคล้าให้เข้ากัน และแต่งแปลงอีกครั้ง



5.4 ระบบน้ำ แต่ละแปลงจะประกอบไปด้วย 2 ระบบคือ


- 1) สปริงเกอร์ ความสูงของหลักสปริงเกอร์ 1.20 เมตร ระยะห่างของหัวสปริงเกอร์ 4 เมตร เพื่อล้างใบ ล้างน้ำค้าง ล้างเชื้อราชนิดต่าง ๆ ล้างไข่แมลง ล้างสิ่งสกปรก และสร้างความชื้นสัมพัทธ์ในแปลงปลูก
- 2) น้ำหยด จะเป็นเทปน้ำหยด หรือสายน้ำหยด ระยะห่างรูเทปน้ำหยด 60 เซนติเมตร 1 แปลงจำเป็นต้องใช้เทปน้ำหยดทั้งหมด

2 เส้น ระยะห่างแต่ละเส้น 50 เซนติเมตร เพื่อให้น้ำและอาหาร ให้เพียงพอต่อความต้องการของพืช และลดการสูญเสียอาหารและน้ำที่พืชจะได้รับ เพิ่มประสิทธิภาพในการให้ปุ๋ยและน้ำ และระบบน้ำแต่ละชนิดจะแยกท่อเมนย่อยของแต่ละชนิด เพื่อให้การควบคุมการให้น้ำได้สะดวกมากขึ้น

ระบบน้ำต้องเป็นระบบน้ำที่สะอาดไม่ควรใช้แหล่งน้ำในธรรมชาติ เนื่องจากมีการปนเปื้อนสูง หากมีการใช้แหล่งน้ำธรรมชาติ ควรนำมาพักทิ้งไว้ในบ่อที่เตรียมไว้ (บ่อที่มีขอบสูงกว่าทางน้ำไหลบ่า ของน้ำฝน) และต้องบำบัดด้วยการเพิ่มออกซิเจน หรือบำบัดด้วยพืช ที่มีคุณสมบัติในการดูดซับสารพิษได้ดี เช่น จอก ผักตบชวา เป็นต้น



5.5 การคลุมฟาง ฟางควรมีการหมักอย่างน้อย 1 เดือน และมีการตรวจหาสารพิษตกค้างและสารโลหะหนักในฟาง ก่อนคลุมแปลง ในการคลุมแปลงแต่ละแปลง ให้มีความหนาประมาณ 20-30 เซนติเมตร



คลุมตลอดจนถึงขอบแปลงด้านล่าง เพื่อรักษาความชื้นในดิน และป้องกันวัชพืชขึ้นแซม และรดด้วยเชื้อปฏิปักษ์ (เชื้อราไตรโคเดอร์มา) 1 สัปดาห์ก่อนปลูก เพื่อป้องกันและกำจัดเชื้อราชนิดอื่น ที่ส่งผลต่อการเกิดโรคราเน่าโคนเน่า และลดปริมาณก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ของจุลินทรีย์ เนื่องจากการย่อยสลายของอินทรีย์วัตถุ (เกิดความร้อน ทำให้อุณหภูมิดินสูง) และเพิ่มจุลินทรีย์ในดิน

6. วิธีปลูก หลังจากเตรียมแปลงและคลุมฟางเสร็จเรียบร้อยแล้ว การปลูกขิง ระยะปลูก 30x30 เซนติเมตร โดยใช้ไม้แหลมหรือเสียมเจาะหลุมให้ใกล้เคียงหัวน้ำหยด แล้ววางหัวพันธุ์ใช้ดินกลบ เกลี่ยฟางคลุมเป็นการปลูกเสร็จเรียบร้อยแล้ว

ข้อห้าม ห้ามบุคคลภายนอกที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ในแปลง เข้าแปลงก่อนได้รับอนุญาต พนักงานที่จะต้องปฏิบัติงานในแปลง ต้องมีการฉีดพ่นฆ่าเชื้อก่อนเข้าแปลง เพื่อป้องกันการนำเชื้อโรคจากภายนอกเข้าสู่แปลง ทุกครั้งที่มีการฉีดพ่นเชื้อปฏิปักษ์ และสารสกัดสมุนไพร ต้องมีการใส่ชุดคลุมป้องกันทุกครั้ง

การดูแลรักษา

1. การให้น้ำ ขิงเป็นพืชที่ต้องการน้ำมาก แต่ไม่ต้องการสภาพที่ชื้นแฉะและน้ำขัง การให้น้ำแบ่งออกเป็น 2 ช่วง คือช่วงเช้า และช่วงบ่าย หรือตามความเหมาะสม

2. การให้ปุ๋ย จะให้ปุ๋ยอยู่ 3 ประเภทคือ

2.1 ปุ๋ยหมักอินทรีย์วัตถุทุกชนิด ต้องตรวจเช็คสารพิษตกค้างในอินทรีย์วัตถุทุกชนิดก่อนการหมัก และหลังการหมัก อินทรีย์วัตถุหมักอย่างน้อย 3 เดือน หรือ 90 วัน ประกอบไปด้วย มูลวัว แกลบดิบ ขุยมะพร้าว เศษใบไม้หรืออินทรีย์วัตถุในท้องถิ่น หลังจากนั้นก็นำมาใส่ในแปลงปลูก

การหมักอินทรีย์วัตถุทุกครั้งต้องใช้จุลินทรีย์ท้องถิ่น และ ไตรโคเดอร์มา ผสมน้ำรดอินทรีย์วัตถุที่หมัก

2.2 อาหารพืชชนิดน้ำและฮอร์โมนพืชต่าง ๆ จะใช้ทั้งหมด 2 แบบ คือ 1) ฉีดพ่นทางใบ 2) ให้น้ำทางน้ำหยด การให้อาหารพืชชนิดน้ำและฮอร์โมนพืชต่าง ๆ จะให้ในช่วงเวลาเช้าเท่านั้น

2.3 ปุ๋ยอินทรีย์อัดเม็ด จะใส่ในแปลงปลูกใส่ในอัตราตามช่วงอายุของพืชแต่ละช่วง

3. การกำจัดวัชพืช ควรเอาใจใส่ดูแลกำจัดวัชพืชอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะในช่วงแรกหลังต้นงอกและระยะที่ต้นยังเล็ก กรณีที่มีวัชพืชขึ้นมากควรใช้มือในการกำจัด ห้ามใช้จอบดาบหญ้าและของมีคมดาบหญ้า โดยเด็ดขาด ลดการทำลายรากพืช (งดการพรวนดิน งดการใช้อุปกรณ์มีคมทุกชนิดในการกำจัดวัชพืช เพราะเป็นการทำลายรากพืช จะทำให้พืชชะงักการเจริญเติบโต)

การป้องกันกำจัดโรคและแมลง

โรคของขิง หมั่นตรวจเช็คโรคพืชและแมลงศัตรูพืช ในช่วงเช้าและเย็นทุกวัน โรคของขิงที่พบได้แก่ โรคเห้งง้าและรากเน่า เกิดจากน้ำขังหรือการให้น้ำมากเกินไป โรคใบจุด ราน้ำค้าง ฉีดพ่นเชื้อราไตรโคเดอร์มา (ฉีดพ่นตอนเย็นเท่านั้น และพ่นต่อเนื่อง 4 วัน เพื่อตัดวงจรการขยายเชื้อรา) ศัตรูพืช ได้แก่

1) แมลงดูดกินน้ำเลี้ยง (Scale insect หรือ Sucking insect) เช่น เพลี้ย หอย มัควางไข่วัวที่ผิวเปลือกเห้งง้าเห็นเป็นสะเก็ดสีขาว ดูดกินน้ำเลี้ยงทำความเสียหายแก่ต้นและเห้งง้า พบได้ทั้งในแปลงและในระยะหลังเก็บเกี่ยว ใช้สารสกัดจากพืชและสมุนไพรในการป้องกันและกำจัด เช่น สารสกัดจากพริก ข่าแก่ และเปลือกไม้ และการฉีดพ่นเชื้อราบิวเวอร์เรีย เมธาไรเซียม (ฉีดพ่นตอนเย็นเท่านั้น และพ่นต่อเนื่อง 4 วัน เพื่อทำลายในแต่ละการเจริญวัยของแมลง) และใช้ถุงกาวเหลืองดักแมลง ทุกระยะ 4 เมตร เพื่อตรวจสอบชนิดและปริมาณของแมลง และระยะการเจริญวัยของแมลง

2) หนอนหรือแมลงกัดกินใบ ซึ่งจะมีผลกระทบต่ออาการเจริญเติบโตของพืชการป้องกันกำจัด ในเบื้องต้นควรทำลาย ใช้สารสกัดจากพืชและสมุนไพรในการป้องกันและกำจัด เช่น สารสกัดจากพริก ข่าแก่ และเปลือกไม้ และการฉีดพ่นเชื้อราบิวเวอร์เรีย เมธาไรเซียม (ฉีดพ่นตอนเย็นเท่านั้น และพ่นต่อเนื่อง 4 วัน เพื่อทำลายในแต่ละการเจริญวัยของแมลง) และใช้ถุงกาวเหลืองดักแมลง ทุกระยะ 4 เมตร เพื่อตรวจสอบชนิดและปริมาณของแมลง และระยะการเจริญวัยของแมลง

การป้องกันและกำจัด

ในส่วนของโรคพืช จะใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา และเปลือกไม้ที่มีรสฝาด ในการป้องกันและกำจัด ส่วนของแมลงศัตรูพืช จะใช้สารสกัดจากธรรมชาติในการป้องกันและกำจัด และเชื้อราบิวเวอร์เรีย เมธาไรเซียม และสารจับใบจากธรรมชาติร่วมด้วยทุกครั้ง ในการฉีดพ่นเชื้อรา และสารสกัดจากพืช จะทำการฉีดพ่นในช่วงเย็นการพ่นป้องกันและกำจัดโรคพืชและแมลงควรผสมสารจับใบจากธรรมชาติ เพื่อให้สารจับใบเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของสารสกัดและเชื้อปฏิปักษ์ให้เกาะติดกับตัวแมลง ใบของพืชได้นาน

การเก็บเกี่ยว

1. การเก็บเกี่ยว เก็บเกี่ยวขิงแก่ (อายุ 10 เดือนขึ้นไป) การเก็บเกี่ยวนิยมถอนด้วยมือ ก่อนเก็บเกี่ยวจึงควรรดน้ำในแปลงปลูกให้ชื้นเสียก่อนเพื่อให้ง่ายต่อการถอน การถอนใช้มือถอนต้นขิงขึ้นมาทั้งกอพร้อมกับเขย่าให้ดินหลุดออกจากแง่ง ให้ถอนขึ้นตรง ๆ เพื่อป้องกันไม่ให้แง่งชิงขาด (มีการตรวจสอบสารสำคัญและสารพิษตกค้าง ตั้งแต่ 5 เดือนถึงระยะการเก็บเกี่ยว)

2. วิธีการขุด การเก็บเกี่ยวนิยมถอนด้วยมือ ถ้าดินแห้งเกินไป ในขณะที่จะขุดก็ให้รดน้ำก่อนทุกครั้ง เพื่อให้สะดวกต่อการขุดและง่ายต่อการเอาดินออกจากหัวขิง เสร็จแล้วจึงตัดใบ ราก และลำน้ำให้สะอาด

3. ผลผลิต ขิงแก่ จะได้ผลผลิตประมาณ 2,000-5,000 กิโลกรัมต่อไร่ และแง่งขิงแก่นี้เก็บได้นานถึง 3 เดือน

4. การทำความสะอาด คัดแยกหัวและแง่ออกจากกัน ตัดรากและส่วนต่าง ๆ ที่ไม่ต้องการทิ้ง คัดเลือกส่วนที่สมบูรณ์ปราศจากโรคและแมลงนำมาล้างด้วยน้ำสะอาดหลาย ๆ ครั้ง จากนั้นคัดแยกส่วนของผลผลิตที่จะนำไปทำแห้งและเก็บรักษาไว้ทำหัวพันธุ์ต่อไป

การบรรจุและการเก็บรักษา

1. การเก็บรักษาหัวพันธุ์ชิง เมื่อชุดมาแล้ว จะมีระยะพักตัวประมาณ 1-3 เดือน ควรเก็บไว้ในที่แห้งและเย็น มีอากาศถ่ายเทได้สะดวก เพื่อป้องกันเชื้อราและแมลงศัตรู

2. การแปรรูป

2.1 การทำให้แห้ง กระทำได้โดยนำชิง ไปทำความสะอาด หลังจากนั้นนำมาหั่นเป็นแว่น ๆ ความหนาประมาณ 2-3 เซนติเมตร แล้วนำเข้าตู้อบลมร้อน ที่อุณหภูมิ 30-55 องศาเซลเซียส อบประมาณ 12-16 ชั่วโมง ขึ้นอยู่กับปริมาณชิงและน้ำในชิง ชิงที่แห้งแล้วควรบรรจุในถุงพลาสติกเข้าเครื่องแวคคัม (สูญญากาศ) และเก็บไว้ในห้องควบคุมอุณหภูมิ เพื่อให้สามารถเก็บได้นานขึ้น

อัตราการทำแห้ง ผลผลิตสด : ผลผลิตแห้ง เท่ากับ 6 : 1



2.2 บดละเอียดเป็นผง



2.3 การสกัดน้ำมัน



3. การบรรจุและการเก็บรักษา

3.1 หัวสด ผึ่งลมให้แห้ง แล้วจัดเก็บในพื้นที่ระบายอากาศ
ได้ดี ไม่ให้เกิดความชื้น

3.2 ชิงที่แห้งแล้วควรเก็บในภาชนะที่เหมาะสม และห้อง
ควบคุมอุณหภูมิ เพื่อรอการแปรรูปขั้นตอนต่อไป

เอกสารอ้างอิง

1. ข้อมูลพืชสมุนไพร คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. 6 มิถุนายน 2564 .เชิง (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก http://www.pharmacy.su.ac.th/herbmed/herb/text/herb_detail.php?herbID=59
2. โครงการเผยแพร่ข้อมูลทรัพยากรชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นบนพื้นที่สูง. 6 มิถุนายน 2564. Ginger Zingiber officinale Roscoe (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก https://www.eherb.hrdi.or.th/search_result_details.php?herbarium
3. ไทยเกษตรศาสตร์. 2555 . 6 มิถุนายน 2564 .เชิง (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก <https://www.thaikasetsart.com>
4. นางสาววิภาวี พัดศรี.6 มิถุนายน 2564 .เชิง (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก <https://www.sites.google.com/site/khingnaca/info>
5. วิกีพีเดีย สารานุกรมเสรี. 6 มิถุนายน 2564. .เชิง (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก <https://www.th.wikipedia.org/wiki/>
6. สัจจะ ประสงค์ทรัพย์ 2555 . 6 มิถุนายน 2564. .เชิง (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก <http://www.hort.ezathai.org/?p=207>
7. อับดุลฮาเล็ม มาลี. 6 มิถุนายน 2564. สมุนไพรเชิง HERBER OF GINGER (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก https://www.baanjomyut.com/library_2/extension-4/herb/34.html
8. Disthai แหล่งรวบรวมข้อมูลสมุนไพร.6 มิถุนายน 2564. .เชิง งานวิจัยและสรรพคุณ 15 ข้อ (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก <https://www.disthai.com>
9. THAI-THAIFOOD.COM. 2559. 6 มิถุนายน 2564. .เชิง (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก <https://www.thai-thaifood.com/th/>
10. Watamon.2560. 6 มิถุนายน 2564. ถิ่นกำเนิดและลักษณะทั่วไปเชิง (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก <https://www.lcdtvthailand.com/webboard/index.php?topic=344526.0>